УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

# ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції
«ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті академіка ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»
28 лютого 2025 року

XI Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ»,
присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України ВІКТОРА СИДОРЕНКА
1 березня 2025 року

КИЇВ 2025

**УДК 377.09(082)**

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 7 від 31 березня 2025 р.)

**За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко**

**Редакційна колегія: Тетяна Чернова**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тарас Олефіренко,** кандидат педагогічних наук, професор; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, професор; **Микола Коломієць,** кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент.

**Технічні редактори: Олена Козієнко, Микола Коломієць**.

Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» 28 лютого 2025 року). XI Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (1 березня 2025 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2025. 784 с.

До збірника увійшли тези доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» (28 лютого 2025 року). XI Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (1 березня 2025 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2025
©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025
©Автори тез, 2025

організацію освітнього процесу та підготовку фахівців для швейної промисловості України ……..…… 478
**Іванчук Анатолій, Гаркушевський Володимир.** Образна складова технічного мислення майбутніх учителів технологій ……. 482
**Ієвлев Марко, Охман Наталія.** Комп'ютерний дизайн у створенні великоформатної реклами: інструменти, тенденції, виклики ……. 485
**Іщенко Світлана, Обухов Павло.** Застосування проблемно-орієнтованих методів навчання у підготовці вчителів технологій до викладання основ автоматики та робототехніки……... 490
**Іщенко Світлана, Скібчик Юрій.** Забезпечення кібербезпеки та захисту персональних даних в умовах дистанційного навчання …… 493
**Карпенко Вікторія.** Актуальні проблеми навчання рисунку студентів з вадами слуху …… 496
**Кільдеров Дмитро, Харламенко Валентина, Шатова Олена.** Стратегії цифрового розвитку технологічної освітньої галузі ……... 500
**Кіт Володимир, Копельчак Михайло**. Використання мультимодальних засобів на уроках технологій …….. 503
**Ковальчук Василь, Титаренко Валентина.** Цифрова графіка у підготовці майбутніх учителів технологій до оцінювання впливу техніки на сталий розвиток …… 508
**Колісник-Гуменюк Юлія.** Актуальні проблеми графічної освіти в сучасних навчальних закладах …….. 512
**Коломієць Микола.** Формування графічної грамотності учнів базової школи засобами гурткової роботи ……. 516
**Конарєв Олег, Трегуб Ольга.** Матеріалозберігаючі технології в графічній підготовці: оптимізація процесів та впровадження новітніх рішень у трудовому навчанні ……. 519
**Кондель Володимир, Макарчук Тетяна.** Роль презентаційних графічних матеріалів з історії розвитку швейного машинобудування у процесі формування технічних компетентностей учнів ……. 523
**Кондратовець Володимир, Дерман Ліля.** Атрибути бренду в освітній сфері як спосіб комунікації …… 529
**Коренева Інна.** Використання цифрових технологій в педагогічній освіті: аналіз ефективності та впровадження на різних рівнях освіти ….. 532
**Корець Микола.** Впровадження основ штучного інтелекту в технологічну освіту ……. 535
**Корець Микола, Іщенко Олександр.** Дидактичні стратегії впровадження основ штучного інтелекту в технологічну освіту ……... 540
**Коробань Оксана.** Цифровізація освітнього процесу в закладах вищої освіти україни: сутність, проблеми та перспективи …… 545
**Корчигіна Олена, Хоруженко Тетяна.** Використання засобів комп'ютерного дизайну у процесі проєктування в'язаних виробів на уроках технологій …… 549

# ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Оксана Коробань**

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Умань, Україна

***Анотація:*** *Стаття досліджує сутність, проблеми та перспективи цифровізації освітнього процесу в закладах вищої освіти України. Розглянуто основні напрями впровадження інформаційних технологій у навчальний процес, такі як використання електронних платформ, інтерактивних методів навчання та систем штучного інтелекту. Окреслено актуальні виклики цифровізації, зокрема технічну забезпеченість, рівень цифрової грамотності викладачів і здобувачів вищої освіти, проблеми кібербезпеки та соціальної взаємодії. Проаналізовано перспективні шляхи розвитку цифрової освіти, включаючи створення національних освітніх платформ, вдосконалення інфраструктури та гармонізацію онлайн і офлайн навчання.*

***Ключові слова:*** *цифровізація освіти, дистанційне навчання, інформаційні технології, цифрова грамотність, освітні платформи, штучний інтелект, кібербезпека, інтерактивні методи навчання, цифрова трансформація.*

Цифровізація освіти є ключовим напрямом розвитку сучасного суспільства, що сприяє підвищенню якості навчання, доступності знань і ефективності взаємодії між учасниками освітнього процесу. В закладах вищої освіти України цей процес є особливо актуальним у зв'язку з глобальними викликами, такими як зростання ролі дистанційного навчання та необхідність адаптації до вимог цифрової економіки. Важливість цифровізації освітнього процесу підтверджується дослідженнями українських науковців, які наголошують на необхідності активного впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес [1; 2; 3; 4].

Інформаційні технології кардинально змінюють підходи до навчання, створюючи нові методи і платформи для студентів і викладачів. Впровадження цифрових технологій не лише покращує навчальний процес, а й сприяє інтеграції України в міжнародний освітній простір [1; 2; 3; 4].

Цифровізація освітнього процесу передбачає впровадження сучасних інформаційних технологій для покращення якості освіти, оптимізації навчальних процесів та підвищення рівня взаємодії між викладачами та здобувачами вищої освіти. Основними елементами цифровізації є:

1.Електронні платформи та дистанційне навчання. Використання таких платформ, як Moodle, Google Classroom, Coursera, EdX та Zoom, дає змогу здобувачам вищої освіти отримувати знання незалежно від місця перебування. Дистанційне навчання створює новий рівень академічної свободи, але вимагає високої самодисципліни та мотивації [2; 3; 4].

2.Інтерактивні технології навчання. Використання віртуальної та доповненої реальності, гейміфікації, відеолекцій і симуляторів сприяє покращенню засвоєння матеріалу. Наприклад, використання VR-симуляторів у технічних спеціальностях допомагає студентам краще освоїти практичні навички.

3.Штучний інтелект і адаптивне навчання. Системи штучного інтелекту аналізують успішність студентів і пропонують індивідуальні навчальні траєкторії, що підтверджується дослідженнями українських освітніх аналітиків [5].

Попри очевидні переваги, цифровізація освіти стикається з низкою викликів, серед яких:

1. Недостатня технічна забезпеченість. В Україні існує значний цифровий розрив між різними регіонами, що ускладнює впровадження сучасних технологій.

2. Низька цифрова грамотність педагогів і здобувачів вищої освіти. Один із ключових викликів цифровізації – це необхідність навчати викладачів працювати з новими технологіями.

3. Проблеми кібербезпеки. Поширення цифрових платформ збільшує ризики витоку персональних даних та хакерських атак, що є особливо актуальним у сучасному світі.

4. Зниження соціальної взаємодії. Повна заміна традиційного навчання дистанційним може вплинути на комунікаційні навички здобувачів вищої освіти, що підтверджується соціологічними дослідженнями.

Подальший розвиток цифровізації освітнього процесу в Україні визначається низкою ключових тенденцій, які спрямовані на вдосконалення навчальних методик, розширення доступу до якісної освіти та підвищення ефективності взаємодії між усіма учасниками освітнього середовища. Ці тенденції включають як технологічні інновації, так і організаційні зміни, що сприяють інтеграції цифрових рішень у систему вищої освіти. Серед основних напрямів, які визначатимуть майбутнє цифрової трансформації освіти в Україні, можна виділити такі:

1. Розвиток національних освітніх платформ. Створення єдиної цифрової екосистеми для українських університетів сприятиме стандартизації освітнього процесу.

2. Вдосконалення інфраструктури та підвищення фінансування. Без належного фінансування цифровізація залишатиметься лише декларативною метою.

3. Підвищення рівня цифрової грамотності. Запровадження навчальних програм для викладачів і студентів сприятиме ефективному використанню цифрових технологій.

4. Гармонізація цифрового та традиційного навчання. Гібридні моделі освіти дозволять поєднувати переваги дистанційного та очного навчання, що підтверджують численні міжнародні дослідження.

Отже, цифровізація вищої освіти в Україні є незворотним процесом, що відкриває нові можливості для студентів, викладачів та всього суспільства. Вирішення існуючих проблем та ефективне використання сучасних технологій дозволять створити якісну, доступну та конкурентоспроможну систему освіти, що відповідатиме викликам XXI століття. Залучення інвестицій, розробка сучасних платформ і підвищення рівня цифрової грамотності є основними шляхами досягнення цієї мети. Майбутнє української освіти залежить від ефективної цифрової трансформації, що враховує як технологічні, так і соціальні аспекти.

**Література**

1. Новицька, Т.Л., Новицький, С.В. Сучасні тенденції цифрової трансформації освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи:* матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 08 квіт. 2021 р. ТНПУ ім. Володимира Гнатюка. м. Тернопіль. 2021. С. 151–154.

2. Антонова О., Фамілярська Л. Використання цифрових технологій в освітньому середовищі закладу вищої освіти. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету»,* 2019. С. 10–22. URL: https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019s2 (дата звернення 11.01.2025)

3. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія / Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. Т. А. Васильєвої, Ю. М. Петрушенка. Суми : Сумський державний університет, 2022. 150 с.

4. Костецька О. П. Цифрові технології в освіті. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи:* матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди святкування 30-річчя кафедри інформатики та методики її навчання. 8–9 листопада 2018. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. С. 208-210.

5. Мельник А.В. Застосування штучного інтелекту в освітньому середовищі: потенціал та виклики. *Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій :* матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. 7 квітня 2023 р. Глухів. 2023. С. 250–253 URL: https://cutt.ly/twDG6sN8 (дата звернення 15.01.2025).

# ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ КОМП'ЮТЕРНОГО ДИЗАЙНУ У ПРОЦЕСІ ПРОЄКТУВАННЯ В'ЯЗАНИХ ВИРОБІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

**Олена Корчигіна, Тетяна Хоруженко**
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Глухів, Україна

***Анотація:*** *У статті визначено роль комп'ютерного дизайну у розвитку творчого мислення, практичних навичок і підприємницької компетентності учнів. Окреслено можливості цифрових технологій для моделювання виробів, створення схем в'язання та оптимізації процесу виготовлення. Наголошено на значенні комп'ютерного дизайну для професійної підготовки старшокласників у сфері технологій, дизайну та підприємництва.*

***Ключові слова:*** *комп'ютерний дизайн, проєктування, в'язані вироби, уроки технологій.*

Сучасні інформаційні технології значно розширюють можливості викладання технологій у закладах загальної середньої освіти. Використання комп'ютерного дизайну у процесі проєктування в'язаних виробів сприяє розвитку творчого мислення учнів, удосконаленню їх практичних навичок, а також формуванню підприємницької компетентності. Інтеграція цифрових технологій у процес навчання ручного в'язання дозволяє не лише оптимізувати